

Likabehandlingsplan

-för att främja trivsel och trygghet samt
motverka diskriminering och
annan kränkande behandling - mobbning

För barn och elever på

Folkasboskolan

fritidshem, förskoleklass, årskurs 1 - 9

2008-09

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

OM LIKABEHANDLINGSPLANEN.....	1
DEFINITION OCH BEGREPP.....	1
FOLKASBOSKOLANS VISION.....	2
ANSVARSFÖRDELNING.....	2
Rektors ansvar.....	2
Personalens ansvar.....	2
Barn/elevs ansvar.....	2
Barns och elevs rätt till stöd.....	3
ALLMÄNNA ÅTGÄRDER.....	3
INFLYTANDE OCH DELAKTIGHET.....	3
KARTLÄGGNING.....	4
UPPSIKT/UPPTÄCKT.....	5
FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER.....	6
Kön.....	6
Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning...	6
Funktionsnedsättning.....	7
Sexuell läggning.....	7
Annan kränkande behandling – mobbning.....	8
RUTINER FÖR UTREDNING OCH DOKUMENTATION....	8
Upptäcka.....	8
Utreda.....	8
Åtgärda.....	9
Uppfölja och utvärdera.....	10
KONTAKTER, LÄNKAR, LOKALA AKTÖRER, ÖVRIGT..	11

Om Likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen utgår från följande lagar; Diskrimineringslagen (2008:567) samt Skollagen, 14 s kap, (1985:1100)

Tidigare styrdes planen av Barn- och elevskyddslagen, BeL (2006:67)). Denna lag upphörde att gälla fr o m 1 januari 2009 då regler som gäller diskriminering fördes in i Diskrimineringslagen (2008:567) och reglerna som rör annan kränkande behandling fördes in i ett nytt kapitel i Skollagen. (1985:1100)

Definition och begrepp¹

Barn: Den som deltar i eller söker till förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg enligt skollagen.

Elev: Den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen.

Diskriminering: Är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder. Diskrimineringen används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är *kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionsnedsättning*.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av de fem diskriminerings-grunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller som är av sexuell natur.

Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras mellan barn/elever eller av vuxna gentemot barn/elever

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller elevs värdighet.

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan eller andra skada eller obehag.

Rasism: En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns bio-logiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet: Rädsla för, motvilja, mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karaktäristika.

Homofobi: En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller samhälle och som ger uttryck för en negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Sexism: Negativ betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könsidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats vid födseln.

Likabehandlingsgrupp: På skolan finns två Likabehandlingsgrupper. En grupp för Fritids – årskurs 6 samt en grupp för årskurs 7-9. Dessa grupper ersätter tidigare anti-mobbningsgrupp. Denna grupp handlägger ärenden som arbetslaget och dess personal ej anser sig klara av. Vid 2-4 tillfällen per termin träffas skolans båda grupper för konferens.

---

¹ Enligt Skolverkets allmänna råd och kommentarer 2006 "För arbetet med att främja likabehandling".

Folkasboskolans vision

Folkasboskolan – en trivsamt arbetsplats för barn, ungdomar och vuxna, fri från diskriminering och annan kränkande behandling.

Ansvarsfördelning

Rektor

Det är rektors ansvar enligt lag och förarbeten att:

– se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare/föräldrar känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan.

– se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt annan kränkande behandling – mobbning.

– årligen utvärdera, vid behov revidera, likabehandlingsplanen i samarbete med personal och elever.

– om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Rektor ska även:

– se till att personal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling-mobbning och de åtgärder som vidtagits.

Personal

Det är all personals ansvar att:

– följa skolans likabehandlingsplan.

– ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar.

– se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänks/anmäls/upptäcks.

– dokumentera misstänkt/anmäld/ upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtas.

– bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling, där den enskilda personalen är berörd, följs upp.

Barn/Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

– inte utsätta andra för kränkande behandling

– påtala diskriminering och annan kränkande behandling-mobbning som förekommer på skolan. Barnen och eleverna kan t.ex. prata med:

- personal
- vårdnadshavare/förälder
- kamrater

Barns och elevers rätt till stöd

Det är den utsatte barnet/eleven som avgör om ett beteende eller en handling är oönskad eller kränkande. Barnet/eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig kränkt. Barns/elevers upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem barnet/eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att skolan ska kunna göra något måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med barnet/eleven. Personal har dock alltid ett vuxenansvar att skydda barn och elever från att fara illa.

Allmänna åtgärder

Mål

Att förverkliga skolans vision

Aktiviteter

- Vi utvärderar och upprättar därefter en ny likabehandlingsplan för läsåret 2009-10.
- Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas i den årliga kvalitetsredovisningen.

Tidpunkt: juni 2009

Ansvar: rektor, elevhälsoteamet och likabehandlingsgruppen, arbetslaget

Kontrollfrågor vid utvärdering

Vad har vi åtagit oss att göra under året? Har det blivit utfört? Om inte, varför och vem bär ansvaret?

Har vi nått vårt mål? Om inte, varför? Var målen för högt satta eller var åtgärderna felaktiga eller otillräckliga?

Vi nådde målet. Beror det på åtgärderna eller var det annat som påverkade? Vad kostade åtgärderna? Finns det alternativ som leder till samma mål men som är mindre kostsamma?

Är våra mål anpassade till de resurser vi har?

Hur använder vi de här erfarenheterna i nästa likabehandlingsplan? Vad gjorde vi som fick effekt? Vad fungerade inte? Bör vi ändra taktik i nästa plan? Hur ser det ut idag jämfört med tidigare? Går det åt rätt håll?

Har åtgärderna gett positiv effekt?

Inflytande och delaktighet

Mål

All personal, alla barn/elever och dess vårdnadshavare/föräldrar har kunskap om skolans likabehandlingsplan.

Aktiviteter

Personal

- Likabehandlingsplanen delas ut till alla anställda efter revidering och till nyanställd personal.

- Likabehandlingsplanen finns med i skolans information till vårdnadshavare/föräldrar i samband med läsårets start.

- Likabehandlingsplanen presenteras på skolans hemsida.

- Likabehandlingsplanen finns i alla arbetslag, i personalrummen, på skolans expedition, anslagen i korridoren utanför expeditionen.

- Likabehandlingsplanen skickas in till förvaltningens diarium.

Barn/Elever

- Barn/elever är med och diskuterar likabehandlingsplanens innebörd och innehåll.
- Barn och elever inhämtar kunskap om vad likabehandlingsplanen innebär för det/den enskilde barnet/eleven och diskussioner förs kontinuerligt utifrån aktuella händelser/ situationer
- Temalektioner/pass planeras för barn/elever under läsåret där särskilt fokus ägnas utvalda delar i lika-behandlingsplanen.

Vårdnadshavare

- Vårdnadshavare/föräldrar inbjuds till temakväll där skolans likabehandlingsplan är ämnet för kvällen
- Vårdnadshavare/föräldrar inbjuds att påverka skolans likabehandlingsplan via epost.

Ansvar: Rektor, med hjälp av Likabehandlingsgruppen och all personal

Kartläggning

Mål

Vi har inhämtat kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna utforma relevanta åtgärder.

Aktiviteter

- En enkät utarbetas. Varje kontakt/ klasslärare ansvarar för att eleverna ges möjlighet att fylla i enkäten. Enkäten genomförs 2-4 ggr/läsår.
- En enkät för fritidshemmet utarbetas.

Sammanställningen av enkäten ligger sedan till grund för eventuella åtgärder som Likabehandlingsgruppen tar fram i samarbete med berörd personal på skolan.

Tidpunkt: 2-4 gånger/läsår
Ansvar: Rektor och likabehandlingsgruppen samt ansvarig personal

- Frågor om trygghet och trivsel tas upp på utvecklingssamtalen för att få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling.

Tidpunkt: En gång per termin
Ansvar: Ansvarig personal

- Frågor om trygghet och trivsel tas upp på hälsosamtal för att få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling.

Tidpunkt: Vid ordinarie hälsosamtal i åk 4, 6 och 8.
Ansvar: Skolsköterskan

Uppsikt/Upptäckt

Kännedom om rådande förhållanden kan även fås genom upptäckt/uppsikt. Exempelvis genom att vårdnadshavare/föräldrar berättar om sitt barns upplevelser, att kamrater signalerar att något inte står rätt till, i elevenkäterna och inte minst genom personalens egna observationer av barnens eller elevernas beteende eller uppträdande. Andra signaler på utsatthet kan vara t.ex. hög frånvaro eller att barnet/eleven själv kränker andra. Kränkningar mellan elever äger ofta rum utanför klassrummet före och efter lektionstid varför vuxennärvaro är av central betydelse för att på ett tidigt stadium upptäcka kränkningar och för att kunna ingripa.

Mål

Om det förekommer diskriminering och kränkande behandling upptäcker vi det tidigt.

Aktiviteter

Barn/Elever

- Skolan arbetar aktivt med kamratstödjare. Kamratstödjarna träffas kontinuerligt. Nya kamratsödjare ges utbildning. Elevhälsoteamet har en stödjande och konsultativ funktion. Elevhälsoteamet och Likabehandlingsgruppen träffas minst en gång per termin. Rektor ansvarar för att träffen skrivs in i kalendarier.

- Barn/elever är med och har synpunkter och idéer på var skolans rastvärdar bör finnas sig

Tidpunkt: Varje dag hela läsåret
Ansvar: Likabehandlingsgruppen,
Kamratstödjarna, elevråden
och elevhälsoteamet.

Personal

- All personal ansvarar för att se barnen och hålla uppsikt över vad som händer.

- På varje rast ska det finnas personal utom- och inomhus. Ett aktuellt rastvärdsschema sätts upp synligt för barnen/eleverna.

Tidpunkt: Varje dag hela läsåret
Ansvar: Rektor och rastvärdar

- Vi har ett aktivt förhållningssätt som innebär att vi avsätter minst en arbetslagsträff per termin till att kritiskt granska och reflektera över vårt bemötande och över de normer och värderingar som skolan förmedlar, genom sin organisation och verksamhet.

Tidpunkt: En gång per termin
Ansvar: Varje lagledare ansvarar för att träffen genomförs och att anteckningar förs och lämnas till rektor.

Förebyggande åtgärder^t

Kön

Mål

All verksamhet på vår skola genomsyras av ett könsperspektiv för att öka jämställdheten (vad blir/är effekten för flickor respektive pojkar om/när vi gör så här?). Inga barn/elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av kön.

Aktiviteter

Personal

- Vi arbetar för en jämställd skola genom att ha ett könsperspektiv på skolans organisation och verksamhet. Det gör vi genom att beakta könsaspekten i alla beslut, i organiseringen av skolans arbete.

Tidpunkt: Kontinuerligt samt vid läsårets slut när kvalitetsredovisningen görs

Ansvar: Rektor och all personal

- Medvetandegöra och reflektera över vårt nuvarande förhållningssätt gentemot pojkar/flickor.

Tidpunkt: Kontinuerligt under läsåret 2008/09

Ansvar: All personal

Barn/Elever

- Under läsåret 2008/2009 arbetar vår skola med språkbruk relaterat till kön, t.ex. "killbaciller", "tjejjöra" och nedsättande sexualiserat språk. Varje grupp/klass diskuterar konsekvenser kring användandet av ovanstående språkbruk.

Tidpunkt: Kontinuerligt under läsåret 2008/2009

Ansvar: All personal och barn/elever

Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning²

Mål

På vår skola har alla barn/elever oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, samma rättigheter och möjligheter. Inga barn/elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Aktiviteter

Personal

- Vid behov ska vi engagera tolkar och översättare. Skolan ska översätta viktig information till vårdnadshavare/föräldrar samt informera om att det finns möjlighet att få tolkhjälp vid samtal och möten på skolan.

Tidpunkt: Kontinuerligt

Ansvar: Rektor och personal

- Under läsåret 2008/2009 ska vår skola arbeta med att uppmärksamma hur olika etniska grupper, kulturer och religioner beskrivs i undervisningsmaterial, t.ex. läromedel och skönlitteratur/sagoböcker. Diskussion ska föras med kollegor. När det är befogat ska klagomål även framföras till ansvarig utgivare för materialet.

Tidpunkt: Vid upptäckt

Ansvar: All personal

² Etnisk tillhörighet: Att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Annan trosuppfattning: Avser sådan trosuppfattning som har ett nära samband med eller i allmänhet förknippas med begreppet religion. Exempel på vad som omfattas är åskådningar som ateism och agnosticism. Däremot omfattas inte t.ex. rasistisk övertygelse.

- Om vi hamnar i situationer där etnisk, kulturell eller religiös tillhörighet har betydelse löser vi varje situation individuellt, i samråd med berörda.

Tidpunkt: Vid behov

Ansvar: Rektor och berörd personal

* Plan för Integration och Etnisk mångfald
(Hallsbergs kommun)

Funktionsnedsättning³

Mål

På vår skola har alla elever samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionsnedsättning. Inga elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av sin funktionsnedsättning.

Aktiviteter

- Arbeta för att alla elever ska ha lika möjligheter att delta i skolans verksamhet, oavsett funktionsnedsättning. Vid planering av skolans verksamhet ska konsekvenserna för elever med olika funktionsnedsättningar beaktas.

Tidpunkt: Vid verksamhetsplanering samt kontinuerligt under läsåret

Ansvar: All personal, rektor, elevskyddsombud samt elevhälsoteamet

---

³ Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födsel, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

- I samarbete med myndigheter och organisationer med specialkunskaper om hur man anpassar den fysiska, psykosociala och pedagogiska miljön för barn/elever med funktionsnedsättningar ska vi vid behov göra en kartläggning av hur vår skola ser ut och fungerar.

Tidpunkt: Vid behov

Ansvar: Rektor och Specialpedagog

- Under läsåret 2008/2009 ska vår skola arbeta med att öka kunskapen om bemötande av barn/elever med olika funktionsnedsättningar, synliga och osynliga. Personalen ska erbjudas utbildning och handledning.

Tidpunkt: Läsåret 2008/2009

Ansvar: Rektor och elevhälsoteamet.

Sexuell läggning⁴

Mål

Vår skola arbetar för ökad kunskap och förståelse för olika sexuella läggningar. Inga elever känner sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av sexuell läggning, könsidentitet eller familjebildning.

Aktiviteter

- När vi diskuterar frågor som sexualitet, könsidentitet eller familjebildning ska information om homo-, bi- och transsexualitet ingå.

Tidpunkt: Kontinuerligt under läsåret

Ansvar: All personal

---

⁴ Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Annan kränkande behandling⁵ – Mobbning⁶

Mål

Inga barn/elever på vår skola känner sig utsatta för kränkande behandling.

Aktiviteter i grundskolan

- Vi arbetar i samtliga klasser med social kompetens i form av Stegvis, värdegrundsfrågor, etiska samtal mm
- Vi ska alltid uppmärksamma och åtgärda kränkande/negativt språkbruk eller beteende, t.ex. våld och sexuella trakasserier.
- Vuxennärvaro i största möjliga mån där barn/elever finns

Tidpunkt: Kontinuerligt

Ansvar: All personal

⁵ Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller elevs värdighet.

⁶ En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rutiner för utredning och dokumentation

1. Upptäcka

När trakasserier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller annan kränkande behandling - mobbning, upptäcks eller anmäls ska likabehandlingsplanens rutiner och ansvarsfördelning tillämpas.

2. Utredda

a) Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling - mobbning föreligger skyldighet att utreda uppgifterna. Den som upptäcker eller får reda på kränkningen är ansvarig för att utredning påbörjas. Utredningen skall alltid ske med all möjlig hänsyn till den som är utsatt och övriga inblandade.

b) Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som kan ha eller har utövat kränkningen och den som blivit utsatt.

Samtal hålls snarast med berörda barn/elever. Samtalen ska vara klara, konkreta och lösningsinriktade. Vid samtalen tydliggör vi att den kränkande behandlingen måste upphöra. Ingenting annat accepteras.

När ett barn/elev kränker ett annat barn/elev bör, om det är möjligt, två personal närvara vid samtalet, en leder samtalet och den andra antecknar. Om den/de går på annan skola ska rektorn på den andra skolan kontaktas.

När personal misstänks ha kränkt barn/elever ska rektor alltid ansvara för utredningen.

Utredningen ska syfta till att få reda på kränkningens karaktär och ska sedan ligga till grund för vilka åtgärder som ska vidtas.

Det är det utsatta barnet/eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande.

- Skolan ska ha tolerans för att olika personer kan ha olika versioner och reagera på olika sätt.
- Skolans personal ska vara goda lyssnare och inta information, men förhålla sig neutrala.
- Den som har ansvar för utredningen ska samla in information och aldrig inta en medlarroll.
- En kränkning är inte en konflikt.
- Utredningen ska kännetecknas av hänsyn till den utsatte och övriga inblandade.
- Utredningen bör söka utröna och analysera orsakerna till den uppkomna situationen.

Vi tar alltid hänsyn till den utsattes upplevelse av kränkningen. All personal som får kännedom om en kränkning ska först lyssna på barnen/eleven som tar kontakt. Om det är ett annat barn/en annan elev än den som tagit första kontakten som är utsatt ska den utsatte eleven kontaktas. Exempel på frågor:

- Vad har hänt?
- Hur ofta?
- Hur länge?
- Var?
- Vilka är de inblandade?
- Hur upplever barnet/eleven det och vad har barnet/eleven för önskemål?

Den vuxne ska vara tydlig, och visa att kränkningar är fel och oacceptabla. Den vuxne ska skapa förtroende, och alltid tala om att ett uppföljningssamtal kommer.

c) Vårdnadshavare/föräldrar till de barn/elever som är inblandade ska informeras skyndsamt.

Vårdnadshavare/föräldrar måste få förtroende för att skolan tar tag i situationen på ett professionellt sätt i vilken de har en naturlig roll.

d) Den personal som fått kännedom om kränkningen ska noga dokumentera vad som sägs ha inträffat och göra en bedömning (gärna med hjälp av kollega) av kränkningens grad och utifrån detta agera.

3. Åtgärda

Åtgärder ska spegla kränkningens karaktär och omfattning. En kränkning ibland kan det vara tillräckligt att genom några få frågor få händelsen klarlagd och därigenom utagerad.

En sådan enkel utredning kan dock bara anses tillräcklig om händelsen varit bagatellartad och situationen därefter är uppklarad och utagerad. I andra fall kan utredningen bli mer långtgående och omfatta fler åtgärder.

Elevhälsoteamet kan utifrån sin kompetens ge råd, stöd och vägledning. När skolan inte själva har kompetensen ska den tas utifrån, efter samråd med rektor och/eller barn och elevhälsa.

Vid kränkningar gör berörd personal en bedömning utifrån kränkningens art. Det är av största vikt att den som blir kränkt blir lyssnad på och att den som kränker slutar med sitt beteende. Ibland kan det vara tillräckligt att genom några få frågor få händelsen klarlagd och därigenom utagerad. Tjänsteanteckningar skall föras.

Vid allvarigare och grövre kränkningar gör berörd personal individuella handlingsplaner för den/de som utövat kränkningen och för den/de som utsatts. Planen skall beskriva nuvarande situation, målsituation, vilka åtgärder och kontakter som behöver vidtas för att nå målet.

Vidare skall planen klargöra vilka akuta och långsiktiga åtgärder ska ingå i planen samt beskriva vilka kommunikationsrutiner som ska gälla mellan barn /elev, vårdnadshavare/föräldrar, lärare, rektor och annan skolpersonal. Återkoppling med berörda ska ske efter en vecka och uppföljningssamtal ska hållas efter en månad.

Det är av största vikt att samtala med barn/elever som ej är direkt berörda av kränkningen och få en uppfattning om hur de känner. Det kan ibland vara så att den/de upplever situationen som mer obehaglig än den/de som blir utsatt/a.

Stäm av med de inblandade när de vill att man ska återkoppla. Vilka förväntningar finns och vad är lämpligt? Avstämning bör ske löpande och anpassas till kränkningens omfattning, oavsett om kränkningen varit stor eller liten och situationen börjar lägga sig och åtgärderna kan avta.

Vid brott och mycket grova kränkningar utreder skolan enligt ovan samt gör polisanmälan.

4. Uppfölja och utvärdera

Skolan ska ha rutiner för hur varje enskilt fall ska följas upp. Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Uppföljningen inleds med ett samtal med den som varit utsatt. Uppföljningen bör göras inom rimlig tid, och innehålla utvärdering av utredningen, åtgärderna och dokumentationen:

Vad gjorde skolan bra, vad kunde göras bättre och nådde skolan målet med de vidtagna åtgärderna?

Det är också viktigt att diskutera om händelsen ingår i ett mönster på skolan. I så fall måste skolan upprätta en handlingsplan för att ta tag i problemet i stort. Det kan också leda till att likabehandlingsplanen behöver revideras.

Varje gång något inträffat ska åtgärderna ha ett tydligt avslut så att alla parter är införstådda. Skolan bör ha ett avslut innan varje terminsslut.

När man har haft en uppföljning och åtgärderna avslutas är det viktigt att den utsatte känner sig så trygg att personen vet vart den ska vända sig om något händer igen.

5. Dokumentation

Skolan följer de rutiner för dokumentation som gäller för Hallsbergs kommun (Skolans dokumentation, augusti 2008)

Särskild mall för *Handlingsplan & Utvärdering* finns.

- Varje utredning om misstänkta kränkningar ska dokumenteras.
- Varje åtgärd mot kränkningar ska dokumenteras.
- Uppföljningen av varje fall ska dokumenteras

Kontakter

**Folkasboskolan,
Pålsboda**
Rektor – 0582-606003
Dick Lager

**Barn- och
elevhälsoteamet
Östra området,
Hallsbergs kommun**
Kurator –
0582-686013
Ann-Christine Lax

Skolsköterska –
0582-686041
Karin Jansson

Skolsköterska –
0582-686321
Ingbritt Larsson

Specialpedagog –
0582-686006
Karin Kleber Andersson

**Barn- och utbildnings-
förvaltningen,
Hallsbergs kommun**
0582 – 68 50 00

Polisen i Hallsberg
0582-81003

114 14

**Socialtjänsten
Hallsbergs kommun**
0582-685304

**Stödcentrum för unga
brottsoffer**
019-12 97 18

Örebro Rättighetscenter
019-18 40 18

Länkar

Hallsbergs kommun
www.hallsberg.se

**Barn- och elevombudet
(BEO)**
www.skolinspektionen.se

Skolverket
www.skolverket.se

**Diskrimineringsombuds-
mannen (DO)**
www.do.se

**Barnombudsmannen
(BO)**
www.bo.se

Arbetsmiljöverket
www.av.se

**Barnens rätt i samhället
– BRIS**
www.bris.se

Rädda Barnen
www.rb.se

**Brottsförebyggande
rådet**
www.bra.se

Handisam
www.handisam.se

**RFSL (Riksförbundet för
sexuellt
likaberättigande)**
www.rfsl.se

Sverige Mot Rasism
www.sverigemotrasism.nu

**Elektra –mot
hedersrelaterat förtryck**
www.elektra.nu

**Medierådet – om
Internet, TV, datorspel
och film**
www.medieradet.se

Örebro Rättighetscenter
www.rattighetscenter.se

Folkasboskolans vision

Folkasboskolan –
en trivsamt arbetsplats för barn, ungdomar
och vuxna, fri från diskriminering och
annan kränkande behandling.

HALLSBERGS KOMMUN
Barn- och utbildningsförvaltningen